

Smalbladet plydsmos (*Orthodontium lineare*)

Beskrivelse

Videnskabeligt navn: *Orthodontium lineare*

Synonymer: *Orthodontium lineare*

Kaldenavn: Smalbladet plydsmos

Beskrivelse: Smalbladet plydsmos har fine blade der er 3 mm lange. Bladene får en svag glans når de tørrer ud, og krummer svagt i en retning når de er fugtige. Kapsler og sporehusstilk står i en skrå vinkel når de er unge og grønne. De modne og tomme kapsler bliver rødbrune, står opret og bliver tydeligt furet¹.

Forvekslingsmuligheder

Smalbladet plydsmos kan forveksles med andre mosser med fine blade. Den mere sjældne *O. gracile* har silkeagtige, lysegrønne blade (uden glans) og en lys og glat kapel når den er moden og tom. *Dicranella heteromalla* er en anelse mere robust, bladene vender normalt i en retning og kapslerne er furede og brune. Smalbladet plydsmos kan også forveksles med *Campylopus flexuosus*, men denne har en meget bredere nerve i bladene og mere stive blade¹.

Spredningsvej og nuværende udbredelse

Smalbladet plydsmos stammer fra Sydafrika. Den er almindelig i den sydlige halvkugle og findes særligt i Vesteuropa. Den er formentligt bragt til Europa med tømmer importeret via Liverpool, England og er siden spredt til resten af Europa². Smalbladet plydsmos blev først registreret i Danmark i 1952 (Jylland) og et år senere blev den registreret på Sjælland. I 1976 blev Smalbladet plydsmos dog stadig betegnet som sjælden i Danmark³. Smalbladet plydsmos er registreret på 79 lokaliteter i perioden 1993-2015, og betegnes nu almindelig i Danmark⁴.

Score og baggrund

Vi benytter en skala fra 1-3. 1 svarer til lav, 2 svarer til middel og 3 svarer til høj

Sprednings-potentiale	Levestedets bevarings- eller naturværdi	Påvirkning af hjemmehørende arter	Påvirkning af økosystemer	Økonomiske effekter	Helbreds effekter	Harmonia	Samlet
3	2	2	1	1	1	8	10

Spredningspotentiale: 3 (høj). Spredningspotentialet for Smalbladet plydsmos er vurderet til høj. Smalbladet plydsmos spredes kun ved sporer, men da arten har forholdsvis specifikke krav til substratet,

som forekommer kun spredt i naturen og har en forholdsvis kort levetid er spredningspotentialet begrænset². Sporerne afgives tæt på Jorden og vindspredning og videre transport er derfor begrænset og formentlig den primære årsag til at Smalbladet plydsmos ikke har koloniseret flere områder⁵.

Levestedets bevarings- eller naturværdi: 2 (middel). Levestedets bevaringsværdi for Smalbladet plydsmos er vurderet til middel. I Danmark vokser Smalbladet plydsmos på jord ved foden af træstammer og råddent træ i birke- og nåleskove samt træbevoksede tørvemoser^{2,3}.

Påvirkning af hjemmehørende arter: 2 (middel). Påvirkning af hjemmehørende arter er vurderet til middel. Smalbladet plydsmos bliver ofte udkonkurreret af mosser, der hører til senere successionsstadier. Der mangler beviser på dens effekt på mos- og lavfloraen i de naturtyper og mikrohabitater, hvor den vokser². I fugtige områder med tørvejord i gran, birk og fyrreskov kan Smalbladet plydsmos dog være konkurrencedygtige mod Almindelig Fløjlsmos (*Dicranella heteromalla*) og Almindelig Firtand (*Tetraphis pellucida*), som begge er almindelige i Danmark³.

Påvirkning af økosystemer: 1 (lav). Påvirkning af økosystemer er vurderet til lav.

Økonomiske effekter: 1 (lav). De økonomiske effekter for Smalbladet plydsmos er vurderet til lav. Smalbladet plydsmos kan være svær at bekæmpe da den potentielt kan spredes over store afstande med sporer. Der mangler dog viden på området og dens effekt på habitater i Danmark er muligvis så begrænsede at det ikke er nødvendigt at bekæmpe arten².

Helbredseffekter: 1 (ingen). Der er ingen kendte helbredseffekter for Smalbladet plydsmos².

Total score = 10

Kilder

¹ BBS field guide: *Orthodontium lineare* - Cape Thread-moss (Key 151) Available at

http://www.bbsfieldguide.org.uk/sites/default/files/pdfs/mosses/Orthodontium_lineare.pdf (IGN1910)

² Goldberg, I. (intet årstal). Vestlig Bredribbe / Stjerne Bredribbe eller Filtet Bredribbe (*Campylopus introflexus*) - Smalbladet Plydsmos (*Orthodontium lineare*) (IGN1518)

³ Henriksen S. and Humle L. 1982. The Distribution of *Orthodontium lineare* Schwagr. in Denmark. *Lindbergia* 8: 198-199. (IGN439)

⁴ Danmarks Fugle og Natur: Smalbladet plydsmos (*Orthodontium lineare*) (IGN1909)

⁵ Hedenäs, L., Herben, T., Rydin, H. and Söderström, L. 1989. Ecology of the Invading Moss Species *Orthodontium lineare* in Sweden: Spatial Distribution and Population Structure. *Holarctic Ecology* 12 (2): 163-172. (IGN440)